

Motion

1981/82:2477

Lennart Andersson

Flexibel skolplanering m. m. (prop. 1981/82:157)

I propositionen föreslås vissa modifieringar av planeringsprinciperna för grundskolans högstadium och gymnasieskolans yrkesinriktade utbildningar. Syftet är enligt föredraganden att ge kommunerna ökade möjligheter att anpassa sin skolplanering efter de lokala förhållandena.

I propositionen betonas att förslagen är så utformade att det för staten inte får medföra några ytterligare kostnader. De eventuella merkostnaderna som förslagen kan komma att leda till skall ensidigt bekostas av kommunerna. Jag vill först framhålla att i den mån kommunerna utnyttjar de i propositionen föreslagna möjligheterna att inrätta filialsolor på högsta-diet och filialutbildningar på icke-gymnasieorter kommer det att innebära ökade kommunala kostnader. Mot bakgrund av det kärva ekonomiska läge de flesta av landets kommuner i dag befinner sig i kan det därför ifrågasättas om propositionen över huvud taget kommer att få någon praktisk betydelse ute i kommunerna. Härigenom har propositionen i första hand fått karaktär av allmänt välvilliga uttalanden utan något egentligt innehåll.

För gymnasieskolan föreslås att den yrkesinriktade utbildningen skall kunna bedrivas som s. k. filialutbildning i kommuner som saknar egen gymnasieskola. Filialutbildningen förutsätts ske som inbyggd utbildning i företag på orten. Det är naturligtvis nödvändigt att mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten tillvarata alla möjligheter att utöka den yrkesinriktade utbildningen. I propositionen ges dock inte några garantier för att kvaliteten på den yrkesinriktade filialutbildningen kan upprätthållas. I likhet med gymnasieutredningens nyligen framlagda förslag anser jag det ytterst angeläget att ett breddat utbildningsutbud inte får leda till en snävare yrkesutbildning som riskerar att skapa återvändsgränder för eleverna. En förutsättning för att filialutbildning skall inrättas bör därför vara att det sker inom ramen för gällande timplaner och kursplaner. Ett decentraliserat ansvar måste utformas så att eleverna garanteras likvärdig utbildningsstandard och enhetlighet i fråga om slutkompetenser. Det finns annars en stor risk för att yrkesutbildningen ensidigt utformas utifrån det lokala näringslivets önskemål utan att hänsyn tas till elevernas långsiktiga utbildningsbehov. Det är därför särskilt angeläget att gymnasieskolan kan upprätthålla en tillfredsställande tillsyn och uppföljning av eleverna under den företagsförlagda utbildningen som sker på icke-gymnasieorter. Det bör vara en viktig uppgift för länskolnämnderna att noga följa utvecklingen av filialutbildningarna så att eleverna garanteras en kvalitativt fullgod gymnasieutbildning.

I propositionen förbigås dessa frågor med en i det närmaste total tystnad. Det är därför angeläget att riksdagen kompletterar propositionen i detta avseende så att inte oklarheter uppstår om att kravet på kvalitativ likvärdig utbildning även skall omfatta den yrkesinriktade filialutbildningen på icke-gymnasieorter.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om kvaliteten i föreslagna yrkesinriktade filialutbildning på icke-gymnasieorter.

Stockholm den 19 april 1982

LENNART ANDERSSON (s)